

Staatsrecht, wederom gehannes met een motie

Aan de leden van de gemeenteraad van Bloemendaal

c.c. het college van B&W en enkele ambtenaren

Geachte leden,

Het goede nieuws is dat ik van burgemeester Roest hoor dat mijn notitie over de pre-advisering van moties is besproken.

Het slechte nieuws is dat na het gehannes van wethouder Wijkhuisen in december 2020 met de spoor-motie gisteravond wethouder Heijink wederom met de motie van GroenLinks over de Cie Welstand en Monumenten zat te hannesen.

Na het gehannes in december hield ik raad en college voor hoe het in de Tweede Kamer gaat. Ministers beperken zich tot het oordeel "oordeel Kamer" of "ontraden" en in een heel uitzonderlijk geval tot het dictum "onaanvaardbaar". De nieuwe en weinig gebruikte mogelijkheid van "overnemen" zonder stemming laat ik nu maar even buiten beschouwing. Maar ministers bezondigen zich niet aan een tekst-exegese van een motie!

Ik adviseerde de VNG of een grote gemeente te vragen of dit ook de praktijk bij de gemeente is dan wel zou moeten zijn. Ik meen van wel. Of dat advies gevraagd is weet ik niet.

Natuurlijk komt het onderwerp van een motie (en niet de tekst van een motie!) in het debat in eerste en tweede termijn aan de orde, als het goed is. Maar het is naar mijn mening staatsrechtelijk onzuiver als een wethouder bij zijn of haar pre-advisering de tekst van de motie gaat ontleden en gaat afkeuren. De motie is van de raad en niet van het college.

Gisteravond maakte wethouder Heijink het wel heel bont. Eerst kwam hij tot de conclusie dat de motie "overbodig" was (het foute dictum van december), maar na doorvragen van de VVD-fractievoorzitter was de conclusie opeens "ontraden", nadat de burgemeester hem op de pre-adviserings discussie had gewezen, die hij zei niet te kennen. Gevolg: de VVD-fractie kan als de motie aan de orde komt onder verwijzing naar de wethouder met een gerust hart tegen de motie stemmen. Maar zo hoort het politieke spel niet gespeeld te worden. Ik begreep dan ook heel goed dat Richard Kruijswijk bezwaar maakte tegen de behandeling van zijn motie door de wethouder.

De fracties horen een kort pre-advies te krijgen ("ontraden" -als het gevraagde ongewenst is in de ogen van het college of te duur- of "oordeel raad"- als het volgens het college een vrije kwestie is of het gevraagde op zich acceptabel) en dan moeten de fracties een EIGEN afweging maken over de motie.

Ten slotte. Deze afspraken zijn natuurlijk niet in beton gegoten. In de Tweede Kamer hoor je een minister wel eens zeggen: deze motie ontraad ik, maar als de geachte afgevaardigde van

200 miljoen nu eens 100 miljoen maakt, dan is het oordeel Kamer. Dat hoort WEL tot het politieke spel.

NB1 Inmiddels hoorde ik wethouder Wijkhuizen een motie "krachtig ontraden". That's not done!

NB2 Als een motie niks vraagt van het college volgt uiteraard GEEN pre-advisering.

Met vriendelijke groeten,